

ISKOLAI formaruha anyagok, intézeti kelengyék, ág- és asztalkészletek, paplan, szőnyeg, függöny, szövet, selyem, vászon árak, **kész ruhák, női kabátok, fiú öltönyök, iskolai formaruhák** meglepő nagy választékban, olcsó, szabott áron. — **Textilárukban vezető szaküzlet!**

Sík Tivadar és Tsa kft.
PÉCS, Széchenyi-tér 8. Telefonszám: 14-22.

Szent Antal Bazár
hegyszer és könyvkereskedés
Pécs, Ferenciek-utca 35/2. sz.

Dr. URYÖLGYI (Lovrics) ANDRÁS
üveg-, porcellán és diszműau üzele
Pécs, Király-u. Városház épület.
Telefonszám: 24-12.

Gondviselés Temetkezés és Halottszállítási Vállalat
Géperőre berendezett **érc- és fakoporsó** üzem
Rákóczi-út 38. Telefonszám: 14-31.

Könyv, papír, írószer stb. nagy választékban **FRIDRICH**
és olcsó áron
könyvkereskedésében Széchenyi-tér 9.
Pécsi Takarékpénztár épület. Tel.: 25-50

Cukorkát, fűszerárut
ÖRI (Sztipics)-nél
vásároljunk. Pécs, Irgalmasok-u. 12.

Aranyat, ezüstöt, briliánsot
magas áron **veszek és új árura cserélek**
Hentz Kálmán Jókai-tér 2. sz.
Arany árura engedélyezett cég.

Magay (Molter) Antal vászon és
kender, len-, pamut-, és jutagáymányok
a legkisebb árakért
Pécs, Városház épület. Telefon: 34-61.

SIMONYI DROGÉRIA
a legolcsóbb beszerzési forrás
PÉCS, Rákóczi út 39/c. Telefon: 37-00.

„BAROSS” Férfi- és fiuruhák, kabátok, magyar ruhák
Cégt.: **ORNÓDI ISTVÁN**
Férfi ruhaház Irgalmasok utca 12. szám.

Osgyáni Jenő
optika és fotó szaküzlete
PÉCS. (Városház épület)
Telefonszám: 25-17.

A magyar ifjúság boltja a
Szent Imre
könyvesbolt
Pécs, Jókai-tér 6. Telefon: 22-26.

A Pécsi Piusi Diákok Lapja

VI. ÉVFOLYAM, 1. SZÁM, 1943. NOVEMBER 21.

TARTALOM:

Foto: Sch. Zs.

Vezérek. Kukoricatörés. Katona harang. Úfi tábor.
Számíthatsz ránk. Fecskék. Emberiség útjai. Jóhól is
megárt. Szülőfalumban. Menj. Repülés. Piuszi dal. Sport-
rovat. Bélyegrovat. Sündiszó.

Saját készítményű férfi, fiú, gyermek
átmeneti, vízmentes, teveszór, zsinóros
magyar ruhák a legnagyobb választékban!

Takarékossági
könyvekre 6—7 ½
havi hitel.

Páll Ödön

Csonka-Magyarország legnagyobb mérlekeszerinti férfiszabó üzeme

Jó órákban
nagy raktár

**BÁLINT
ISTVÁN**

Király-utca 11. Színházai szemben
Telefon: 14-60.

Vásároljon a
Szent István Társulat
könyvkereskedésében

Pécs, Széchenyi-tér 17. sz.
Telefonszám: 11-79.
Hitel Otthon!

Ma már mindenki tudja, hogy

Heinemann ruha

PÉCS

teszi az embert.

Széchenyi-tér 7.

Telefonszám: 19 03.

Hitel Otthon!

Angster József és Fia

orgona- és harmóniumgyár
Fióküzem:
Rákospalota Pécs, József-utca 30. sz.

Richter József

sport, rádió, villamossági és műszaki vállalat
Pécs, Király- és Mór-u. sarok

Iskolaruhát, cipőt, tanszereket

„Takarékosság” könyvre

vásároljunk 6—7 ½ havi hitelre

Iskolai és sportcipők,
futball és atlétikai felszerelések
legelőcsőben

QUINTUS

cipő- és sportszaküzletében
Király-utca Városház épület.

Vásároljon

„Mária”

harisnyázletben harisnyát,
női és férfi fehérneműt

Széchenyi-tér 7. Takarékosági hitel!

ARANY-EZÜST

Kiadja a 622. sz. Diákaptár

ALAPÍTOTTÁK AZ 1940-BEN VÉGZETT NÖVENDÉKEK
SZERKESZTI A VIII. OSZTÁLY

VI. ÉVFOLYAM
1943. NOVEMBER HÓ

1. SZÁM

A PIUSI HARANG...

hívogatva, mélabús kongó hangja messze körül szárnyalja a
Mecsekalját, a Makár hegyet.

Az iskolafalak, némán is beszédes hívása visszhangzik
lelkünkben.

Kitárja karját a Jézus Szíve szobor. Mindenütt a környé-
ken megélenkülnek az utcák, kis és nagy piuszi diákok sietnek
Intézetünk hívogató karjai közé. Az orgona akkordjain és a
diákok áhítatos lelkéből felzúg a Veni Sancte. A Jézus Szíve
szobor megélenkült szeme kutatólag fut az ő ismerős diákszí-
vei között. Az ő saját képét keresi aggódva a szívekben. Fel-
fel esillan jószágos szeme és szíve egyre melegebben sugároz.

Megélenkült a Mecsekalja, lármától, zajtól és örömkacaj-
tól zengenek a játszóterek, tantermek. Az élet ismét beköltö-
zött a Piusz hívogató, szelíd falai közé. Az élet zsongása,
üteme a szívek tiszta ritmusával zenél. Mindenütt megélen-
kül az élet. A diáksapkák változatos sokasága és színei fel-
diszítik és ünnepi díszbe öltöztetik ezt az ódon, patinás kultúr-
várost. Arculatot, célt, értelmet ad az életnek. Van kiért dol-
gozni, küzdeni, hisz itt vagyunk mi a magyar jövőendő várómá-
nyosai, kik készülünk életfeladatunkra, a magyar jövőendő
szébbé tételére.

A magára régóta váratott iskolai év már a régi mederben
folyik. Megkezdődött a komoly munka, pihenésnek, nemtanu-
lásnak nincs helye, mert a rohanó, lüktető élet nem vár, nem
szabad késlekednünk. A népek eme harcában nem az erő-
szaknak, hanem a szeretetnek és a tudásnak kell győzedelmes-

kednie. És ebben a gigászi harcban, amelyet a világnézetek végsőkéig folytatnak embertelenül egymást kipusztítva, a szeretetnek kell megacélosodnia. Ez a szeretet árad felénk kicsiny és nagy jezsuita diákeimbekre, a jóságos, szerető, megértő és segítő Jézus Szívéből az oltárról, mikor egy új iskolaév küszöbén állunk. Új, munka, új küzdelem vár ránk, igaz nehéz körülmények között, de a legszentebb, legmagyarabb cél érdekében áldozatos lélekkel vállaljuk a kötelezettségeket. Reméljük, az eredmény nem fog elmaradni és az új Európa bennünket felkészülten fog találni és a népek tengerében a minket megillető helyen, sziklaszilárd Szt. Istváni hittet fogunk őrt állni a Kárpátoktól az Adriáig a magyar éjszakában.

Telfel Zoltán VIII.

KUKORICATÖRÉS

Göresőnytől nem messze, árnyas hársfák és zengőkalászos földek között fekszik Bártfapuszta. A szomorú hallgatásba merült, sáros, kopott eselédházak közül most vidám nótászd, kacagás esendül. Cserkészfiúk érkeztek. Azért jöttek, hogy dolgozzanak.

Még alig pirkad! A hajnali csillag teljes fényében tündöklő, mikor felhangzik a kiáltás: „Ébresztő!”

7 óraker a bendőnkben 1/4 liter meleg tejjel indulunk munkára. Vidám nótánk felveri a határt. Mihelyt kiérünk, mindenkinek kijelöl a paránesnokhelyettes úr egy sort s kezdődik a munka. Tréfák, adomák szórazokoztatnak, dalolás hallatszik ki a kukoricából. Néha a felügyelő esősz bácsi pattog egy kicsit.

„Hát ezt ki hagyta el?” A tettes bűnbánó szívvel s nagyobb buzgósággal igyekszik tovább, hogy panasz ne legyen ellene. Közben magasabbra száll a nap és a meleg ruhák egymás után hagyják el gazdáikat. Akad, akin csak egy klottnadrág van, még így is folyik róla a veríték. Délben hagyjuk abba a munkát. Kedves szakácsnénink már elkészítette a pompás zsíros csuszát. Többet csinált, de nem annyit, hogy né-

hány perc alatt, ne legyen üres a kondér, mert munka után még a vasszőget is megennék a fiúk. A déli pihenő csak 2 óra. Utána felhangzik a jel: „munkára!” S vége a kosarat, a fosztókést ismét dalolva megyünk a kukoricaföldre. Lebukik a Nap. Elérkeznek a nyugodt esti órák. Bár fáradt a nép, mégis összefogózva „kéz a kézben” térünk haza.

A táborító lánja összeforrasztja a fiúkat. Ismét fezűgnak az ősi csatakiáltások, felsír az ősi dallam, s tüzesen pattog a tánc. Aztán kialszik a tűz, hamúvá izzik a parázs, s fáradtan hajtják pihenőre fejüket a munkás cserkészfiúk.

De ahhh!!! Mikor elközel a szellemek órája, fehér köpenybe burkolózott alakok tűnnek fel az éjben. Az egyik jókora kandúr, a másik tyúkot szorongat. „Hová, háová ő éji lovagok?” Egy másik csapat szállására mennek. A macskát és a tyúkot nagynehezen belepréselik a..... A mit sem sejtő alvók ijedt kotkodácsolásra és dühös nyávogásra ébrednek. Mérgesen látják, hogy az ajtó el van reteszelve, s a két acsarkodó fenevad kénytelen az ablakon eltávozni, hosszú fátársággal.

Így teltek a napok a göresőnyi kukorica-szüreten. Komoly, nehéz munka volt. Kora reggeltől dolgozni késő estig majd esőben, sárban, majd pedig melegben. Az éles kukoricalevél sokaknak felvrezte a kezét. A törés miatt megdagadtak a csuklók, izomlázot kaptak ujjaink. De hiába voltak a nehézségek. Ha néhányan meg is hátráltak, mi Piuszisták kitartottunk. Segítettük a háborúban szenvedő hazánkat, megismertük a magyar parasztot, megtanultuk megbecsülni a munkát, élményekben gazdagodva és a jó munka boldog tudatával jöttünk haza!

Besnyő.

A világ Istennek szeretetből ihletett alkotása a legharmonikusabb költemény: Súlyos mulasztást követnének el, ha nem gyönyörködnének benne. (Próbászka.)

őzv. Dragila Antalné

üveg és képeretező

Pécsett, Széchenyi-tér 8.

Nagy vásztek képeretekben és szentképekben.

Telefonszám: 28-51.

Vásároljunk

Medve drogériában

Király-utca 6. - Telefon: 26-01.

Katonaharang

Nem régiben
idegenek
egyenruhás
fegyveresek
sorozni jöttek.

Ha nem látom,
el sem hiszem:
nem néztek meg
egy embert sem
templomba mentek

felírták a
kisharangot
a közepest
meg a nagyot
hamar elmentek.

Rá egy hétre
többen jöttek
templomunknál
tettek, vettek
harangért jöttek...

Utolsót szól
a nagy, harang
fájdalmas volt
sírni ez a hang
híveket hitta

Eddig Isten
híve szolgálja
most a haza
egy bástyája
elment a harcba.

Utolsót szól
szegény harang
fülkébe zúg
kong még e hang
búcsúzott síra.

Széll Tamás
VIII. o. t.

Ha valaki tisztességes emberekkel akar Magyarországon beszélni, az ne német
és angol pártiakat, hanem magyar pártiakat keresen. (Teleki Pál.)

ÜFI tábor a Balaton mellett

Hajnal 5.20. A sötétből hátizsákos Üfisták és exüfisták másznak fel a vonatra, hogy 10 szép napot töltsenek a Balaton napfürdőpartján. Hetek óta az első esős reggel. Snufi elkéservedve jelenti ki: Na, ha így marad akkor nem fürdünk... Nem így történt. A balatonvilágosi állomástól másfél kilométerre fekvő táborhelyünk a parttól csak 10 méterre volt. P. Adamszky fáradozása nem volt hiábavaló. Szép helyet talált nekünk. Negyedóra múlva készen voltak a sátrak és a negyven fiú a Balaton vizében lubikolt, azaz hogy gyalogolt, mert ha úszni akart 200 métert kellett gyalogolnia, hogy a víz mellig érjen. Napjaink jól teltek el. Reggel tetszés szerinti felkelés, rendszerint fekete arccal, fürdés, csónakázás egész ebédig. Hermann a főszakács úr kozmák krumplicija és Gillék kétszer feldöntött rántott levese megadta a főzési kedvet. Egész délután kályhát agyagozott az ifjúság, hogy az esti lecsó jól sikerüljön.

Az egyik nap egy család látogatta meg a táborát. A néni mindjárt előzékeny és fontos tanácsokkal látta el a szakácsokat. Minden jó volt csak a drágaság nem tetszett. Itt a táborban ért a hír bennünket, hogy meghosszabbodik a vakáció. Babel... az kismiska ahhoz a zsvajhoz, ami erre kitört. P. Selmeczy meg is jegyezte: ha nem tanultok buták maradtok. De erre is csak örömjongás volt a válasz.

Az éjszakák voltak a legizgalmasabbak. Fekete képpel, vagy elvágott sátorkötelőlől összedőlő sátor alatt nem volt ritkaság felébredni.

Voltunk Tihanyban és megnéztük a híres apátságot. Hallgattuk a nem mindennapi visszhangot. Söhajtottunk IV. Károly volt királyunk két szobája melletti sőhajok ablakján. Ez arról nevezetes, hogy ha valaki valamit kíván akkor mikor kitekint, kívánsága teljesül — a monda szerint. A végén mi derül ki! A fiúk közül négyen azt kívánták, hogy az éjjel kibokszolhassák Hermann... Beteljesedett.

Badaacsonyban jókedvvel ittuk a kéllyelű... szódát, mert bort csak felnőtteknek szolgálnak ki... sajnos. Azért hazafelé jó volt a hangulat, kivéve azokat, akik a hajófenékben az ablakon kihajolva etették a halakat, a hullámszás és egyebek miatt. (Az egyéb az dinnye volt.)

Szép volt, jó volt minden. Mégegyszer köszönjük P. Adamszky-nak és M. Ruff-nak a jó nyaralást és ha jövőre is lesz Üfi tábor, kivétel nélkül azt hiszem ott leszünk mind.

Friedmann Gyula, V. b.

Számíthatsz Ránk Testvér

mint jóbarát a jóbarátra, hogy ne légy egyedül. Mert jaj annak, aki egyedül van az életben! Minden bizonnyal el fog tévedni, oda jut, ahova maga sem akarta, ha nem érzi jó szívével egy édesanya és mindenkor segítő karjával egy jóbarát támogatását.

Nyolcvan éves szerzetes mondotta egyszer, hogy nem tud anya nélkül élni és bevallotta, hogy hű barátot, áldott édesanyát talált a Szent Szűzben.

Ime, ezt akarja a Mária kongregáció, a Boldogságos Szűzet adni minden kongreganista mellé.

Ezt akarja és (teheti, mert a teljes keresztény világnézetet hirdeti és adja az embereknek és ehhez a Szent Szűz kultusza is hozzá tartozik, az a belsőséges kapcsolat, amely fenn áll az anya és gyermeke, barát és barát között.

A keresztény világnézetet adja; azt a kereszténységet, amelyben első törvény a szeretet Isten iránt, második a szeretet embertársaink iránt; amelynek erkölestánában épp úgy nincs helye a gőgnek, mint az uzsorának. Nem hirdettünk tehát új kereszténységet, hanem kétezer éveset.

És Mi számíthatunk-e Rád Testvér?

Arra mindenekelőtt, hogy megértészd minket. Megérted, hogy a teljes igazságért küzdünk.

Megérted, hogy számunkra igazság a katolikus Egyház tanítása.

Megérted, hogy mi a világban Istent, a földön az embert, az emberben a lelket keressük.

Megérted, hogy mit jelent Mária lovagjának lenni.

Ha megérted, számíthatunk rád, hogy velünk menetelsz lelkesen, hitvalló szívvél: Istenért, hazáért, emberért, oltárért és tűzhelyért, sívár jelenben; a szebb jövőért.

Gyere velünk Testvér! És maradj velünk! Erre szólít baráti szeretettel:

Farkas József VIII. o.
prefektus

Az aranyat étellel mérik, hát az életet mivel mérik? Az életet Istennel mérik. Életem annyit ér, amennyi isteni jószág, szépség és harmónia van benne. (Prohászka).

Cserkészszírek

Nov. 6-án, szombaton tartotta a cs. csapat alakuló összejövetelét. Új parancsnokunk fogadása után egyik cserkészünk ismertette a csapat működését a hosszú vakációban. Tábortábori élményeink felújításával kezdte. Az éjjeli nyomkeresés, a horvát erődök, a harkányi kirándulás, az árvíz, az aréna, a kedves meleg hangulatú táborútekek megemlékezése felidézte emlékezetünkben a Dráva

mellett eltöltött néhány hetet. Azután három cserkészünk alföldi mozgótáborról szolt. Parancsnok urunk búcsúszása, majd az országos vezetőképző tábor emlékeit hallottuk. Frappáns befejezésül néhány érdekes esetet hallottam a kukoricatörésről. P. D. Szabó megérkezéséről és az otthon nagyarányú díszítéséről.

— y. — e.

Fecskék

Reggel, ahogy felébredek
S kínzok az ablakon
Uram fia, hát mit látok
A villanyos drótokon.

Fecskébúcsik, fecskénénik
Bólogatnak peckesen
Elindulnak s nemsokára
Túl lesznek a hegyeken

Csipognak is nagy komolyan
Megbeszélnek az útát
Arra kellene menni, hol
Nincs háborús hangulat.

Parázs vita kerekedik
Kibeszélik magukat
Idegesen billegetik
Kettéálló farkukat.

Sok elhangzott véleményből
Melyik már most a helyes
Megtárgyalni összeülnek
A tapasztalt öregek.

Látva a nagy sürgést-forgást
Az öreg Nap mosolyog
Felhők mögül kukucskálva
Nevetnek az angyalok.

Az emberiség útjai

Vérzivataros időkben élünk és rajtunk áll, hogy e vérözön a végső katasztrófa, vagy a krisztusi hitből sarjadt életforma vár bennünket a jövőben.

Ha tudni akarjuk a jövőt, meg kell ismernünk a múltat, mert a múlt történelme belenyúl a jelenbe ami a jövőt mutatja. Ha nézzük a múltat esupa nyugtalanító kérdés áll előttünk! Vajjon miért kellett Nagy Sándornak fiatalon meghalnia? S milyen fordulat lett volna az emberiség sorsa, ha nem lett volna a világháború?

A számtalan miért mögött azonban fel kell fedeznünk egy magasabb lényt aki egész emberi sorsunkat irányítja a végtelen bölcs, Istent.

Fárasztó és meredek az emberiségnek útja, hiszen örök magasságok felé ível. Vajjon hol van a biztos kezű vezető, aki el vezet minket minden kérdések végső megoldójához Istenhez.

Ilyen vezetőül kínálkozik Schütz A. könyve Isten a történelemben" címmel.

Schütz e könyvében a ma emberének talán legmélyebb és legizgatóbb problémáját veti fel, s vizsgálódásának eredményét ebbe a felemelő gondolatba tömöríti:

„A jövő Isten ölében van és a hit Isten ölébe hajtja le a ma gondjaitól és gyötrelmeitől fájós fejét; de teljes erővel neki feszül a ma feladatának: Magunk mögött hagyván, ami elmúlt, arra terjeszkedik, ami előtte van!”

Útmutató, menedék és megnyugvás a mai élet zűrzavarában ez a könyv, mert megadja a sok miérte a feleletet, hogy van Isten a történelemben és a történelem felett.

Farkas József VIII. o.

Semmi sem múlhatja felül sokáig az igazságot. Támadni lehet azt, de legyőzni nem.

Loyolai szent Ignác.

Magunk megbecsülésével megbecsültetjük magunkat másoktól is.

Jóból is megárt a sok

Hévíz világszerte ismert gyógyfürdő. Többször jártam már ott. De talán az idén volt a legjobb. A háború nyoma itt is meglátszott. A fürdő kétharmadát sebesült katonák foglalták el. Fájdalommal vegyes büszkeséggel néztem rájuk. Ez a nyaralás kelikleg más volt, mint a többi...

Sokat játszottam és fürödtem, közben esett velem ez a kaland. Tudvalévő dolog, hogy ennek a harmincöt fokos kénes víznek nagy gyógyító hatása van. Emiatt sokan isszák. Egyik fürdés után én is odamentem a gyógykúthoz s láttam, hogyan kortyolgatják a páciensek a gyógyvizet. Bántott a dolog, hogy csak kortyontint

mernek inni belőle, majd én megmutattam nekik, hogyan kell az ilyesmivel bánni.

Megtöltöm a poharam. — EX — Na még egyszer, úgy lesz kétszer. Ezt is kiirtítottam. Három a magyar igazság. Ezt is lenyomtam. Jól sikerült a torokfájásom elmúlt. De rosszabb jött helyébe. Napok hosszat nem mertem elmenni hazulról és a végére olyan lettem, mint egy sápadt zongorista. Hiába: „Jóból is megárt a sok“...

Buzánszky László

VIII. o. t.

SZÜLŐFALUM

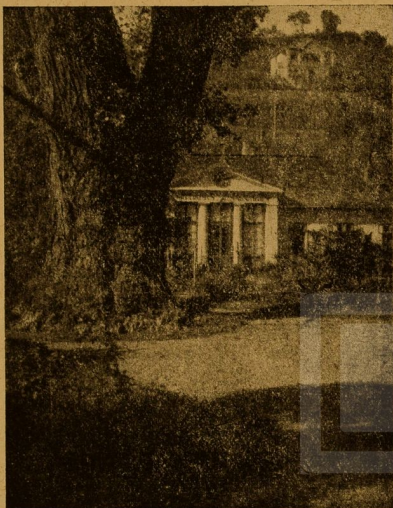
Bármerre vezessen is utam, ha életcéloimat követve elmenekülök is az ismeretlen tájak kőföszlányai között, szívem, lelkem vissza-vissza vágy újból, újra viszontlátni azt a rögöt, hol szent-lethivatásom kezdete volt.

Ez a rög, hol úde gyermekkorom telve volt a kisdéd élet bársnyos színpompáival. Itt éltem első napjaimat, egyszerű, gyermekies életmegnyilvánulásaimmal viszonzva anyám boldigító mámoros szeretetsugallatait. Ez a föld adta meg az életküzdésem igazi értelmét. Itt kezdtem küzdeni tovább a létel kapcsolatos célért, itt vettem erőt és lekiegyensúlyt biztosító tápanyagot, ha az élet viharai netalán elsodornának az éltető hanttól, hogy visszaemlékezsem a célra, és a balszerencse hullámaiból új reményeket merítve, folytassam tovább nehéz útamat az élet végtelenség tetsző országútain a boldogulást jelentő cél felé.

Az élet sodorhat a végtelenség beláthatatlanságába is, az élet megcsönkítői és letiprói dobálhatnak a különböző „szertet üldözők“ gyűjtőtáborába szakadatlanul. — én, egyensúlyozva a szeretet negatívumait, tovább haladok a szülőföldem hantján eltökélt gondolatok nyondokain. Legyen a vihar erős

bár, a léttem kezdetén eredő láncszemek összességét megcsontítani, elszakítani lehetetlen marad. Az emlékezés első láncszemei mintájára újak születnek és a végső megőleli majd összűleje érkezőt.

Pásztor László P. VII. o.

MENJ...

Menj, keress egy jobb hazát,
Hagyj, siratlak csendesen.
Menj, szeresd, ki szívét ád,
Hagyj, nem sajnál senkisé.

Menj, életed nagyvilág,
Hagyj, kis sírom csillapít.
Menj, holnapod rózsáig,
Hagyj, síromon fölvirít.

Menj, segítsen az Istenem,
Hagyj, zokogja áldalak.
Menj, kísérjen szellemem,
Hagyj, hiába vártalak...

(Hagyj, emlékebe zártalak...)

Pásztor László VII. o.

Pécsi planetarium

Derült estéken, mikor a ragyogó csillagokat nézzük, kinek merült fel a lelkében a kérdés, vajon milyen messze lehetnek azok az apró pontocskák. Én is fölvettem ezt a kérdést és egyszerű megoldásnak véltem, hogy megkérdezzem egy hozzáértő embertől. De jaj, micsoda jeges zuhanya a csillagászati számoknak szakadt a nyakamba. Szédültem, okosabb nem lettem tőle. Le se írom, ki olvasná ezt. Mit tegyünk tehát?

Szerenése, hogy minden gimnazista ért az arány számításhoz. Lekiesinyítjük a hatalmas golyóbis méreteit közkedvelt tárgyak alakjára, alma, narancs, dió és mogyoró változzék bolygóra; fűszerezünk egy két borsszemmel, helyezzük el arányosan megfelelő távolságra a Nap köré és készen van a planetarium, az a készülék, mely kézzelfoghatóan mutatja a bolygók rendjét.

Legyen a nap templomunk tornyában elhelyezett 109 cm. átmérőjű, hatalmas gumilabda. Ennek megfelelően 48 m. távolságban lesz egy 3.5 mm. átmérőjű borsszem, ez a Merkúr a csillagászati terrasza körül. A vénusz 1 cm-es mogyoró a tornaúvar távolságában 84 m-re a toronytól, a Föld egy másik hasonló mogyoró 120 m-nyire még mindig a tornaúvaron, a lövő gyakorlatok helyén. A sörgyár kéménye táján lebeg napunktól 192 m-re a Mars, nagyobacska borsszem 5 mm-es. Jó darabon nincs nagyobb bolygó, végre a Xavér-kápolnánál, 624 m-re a toronytól, 11 cm-es kugligolyó, a Jupiter, 1.5 km-nyire a Zirci gimnázium tetején jökora narancs, 9 cm. átmérővel áll a Szaturnusz. A havi templomnál 2.5 km. távolságban 4 cm-es alma, az Uránusz. Végül a bányatelepi gesztenyében másik, alig nagyobb, 15 cm-es alma, a Neptunusz a püszti toronytól 4.5 km-nyire.

Az álló csillagok távolságát nem mérhetjük hozzá az előbbiekhöz, hiszen a legközelebbi, a Centauri 4.3 fényévyire van tőlünk, míg a napból 500 mp alatt ér el hozzánk a fény.

A vérbeli matematikusok bizonyára kiszámítják a fenti adatokból, a valóságos méretet. Egyszerű arányszámítás, csak két adatra van még szükségünk: A Föld átmérője, amit 1-cm-nek vettünk, a valóságban 13 ezer km, a Föld távolsága a Naptól, nálunk 120 m. valójában 150 millió km. Még jobb ha a bolygók átmérőjéről, távolságánál a Föld—Nap távolságát vesszük egységül.

Végül nagy örömet fog szerezni magának az, aki mind ez adatokat és eredményeket táblázatba foglalja. A bolygók neveit egymás alá írjuk, melléje egy-egy oszlopba valódi átmérőjüket és távolságukat a naptól, majd kiesinyített méreteiket, a jelképes alakjukat és helyüket. Csak ha e kis számításokat elvégezzük, szerzünk valóban tiszta képet naprendszerünkről. Csak így fogjuk megérteni mily hatalmas méretekben dolgozik körülöttünk Teremtő Istenünk.

Vitorlázó repülés

Manapság, ha repülésről esik szó, ritkán gondolunk a kecses vitorlázógépekre, hanem egy hatalmas hareigé jelenik meg szemünk előtt, amint száz halált szór mindenfelé.

Pedig a repülés a vitorlázásnál kezdődik. Míg a motoros repülés bizonyos mértékig ellenszegül a természet erőinek, addig a vitorlázó gép szelíden alkalmazkodik a természethez.

Mivel a vitorlázógépeken nincs motor hogyanis emelkedik a levegőbe? Négy féle képpen. Az egyik mód az ú. n. esőrlés. Ehhez szükséges egy autó, amelyet lerögzítenek, nehogy a gép felszállás közben elmozdítsa a helyéből. Az autó hátsó kerekét, melyet a motor forgat, felemelik, hogy szabadon legyen. Ezen a keréken egy dob van, melyre kb. 1400 m. hosszú acél-kötelet csévélnék. Ennek a kötélnék a végét kihúzzák a gépig, amely az autótól kb. 900—1000 méterre áll. A kihúzott kötelet beakasztják a gép orrába, az autókezelő elindítja a motort, amely a kereket a dobbal együtt gyorsan forgatja és a kötéll segítségével a gépet a magasba húzza. Ezt az indítási módot leginkább sík vidéken alkalmazzák.

A másik indítási mód, az előbbihez hasonló, csak itt az autó nincs lerögzítve, hanem szintén egy hosszú kötéll segítségével maga után húzza a gépet és a kellő sebesség elérésével a gép a magasba emelkedik.

Harmadik módja az indításnak gumikötéllal történik. A gumi két végét lerögzítik és a gépet a középén kihúzzák V alakban.

Adott jelle a feszülő gumit a startkészülék segítségével kiakasztják és ez a gépet, mint parittyát a követ kilövi.

A negyedik indítási mód motoros gép segítségével történik. Itt szintén egy acélkötéll segítségével a motoros gép után kötik a vitorlázó gépet, amelyet az a kellő magasságba vontat. Ez azért célszerű, mert így egyszerűen az emelőáramlatok alá vontatják a vitorlázó gépet, ahol az lekapcsol a motoros gépről és vígan emelkedik tovább.

Eddig arról beszéltünk, hogy hogyan emelkedik el a gép a földtől. A következő számban pedig arról lesz szó, hogy hogyan használja ki a vitorlázó gép a természet erőit a maga hasznára.

Pilotajelölt.

Az ördög hálója láthatatlan és erős, mint a póké.

Százesztendő's jövendő mondóból

November.

Itt a novemberi dér s belecsíp a diákba a karma
Hő közepén a pidik szétveszik a sanda rovókat
Osztályfőnökök is ádázul hintik az intőt
Dörgedelem zsebpénzlevonás lesz válasz ezekre
(Illik azért kicsit komolyan megfogni a dolgot.

December

Lám ezidén ismét megrázza a tél a szakállát
Itt van a jég meg a hó. Megnyílnak a koresolyapályák.
S míg a télin — matézis otthon vár-vár a sarokban
Addig az vígan bukdácsol a jég síma tükrén
Vagy hármásával rödlízyán frissre pirulva

Január.

Jaj ez a bús Január mily sok gyászt hordoz a szárnyán
Hány gyönyörű daliát döntend ez szívbeli buba
Hogyha a legvégén osztják — jaj — az értesítőket,
Melybe tanári kezek kéjjel karcoltak ilyet ni: 4.
Ó ki ne ejtsd nevét: Rád is lepotyoghat a téglá.

Március.

Szép ibolyás hónap jöttöd újjongva köszöntöm
Táska rügyet csalogatsz, zöld himet esalsz a mezőkre
S amíg a szegény fizikát a penész eszi otthon a polcon
Puffog a víg futball, gól, durrog a víg kapufák közt

Június.

Végre ez is megjön befejezve a tizhavi sok bűt
Hűsen a víz csalogat, habját kínálva a bőrnék
Ily meleg évadban a betű, már ügysem esik jól.
Nyolcadik osztályban féllágyra érik a sok fej
S jún. 25. bizonyítványt ad, ivagy csak bizony hitványt.

A világ gépezetének egészen apró rugócskái vannak. Az életben sokszor jelentéktelen szó az, ami lehetővé teszi a későbbi eseményeket

HOGYAN OLVASSUNK?

Sajátítsd el az olvasás művészetét!

Csak jó könyveket olvas, amelyeket érdemes többször is elolvasni. Mozdítsa elő olvasmányod szellemi, erkölcsi és vallási művelődésedét. Könyveid megválasztásánál ne legyen a döntő, hogy minél több izgalmas kaland forduljon elő bennük, hanem, hogy miből van több szellemi és erkölcsi előnyöd. Olvass népszerű tudományos, földrajzi, történelmi, természettudományi, technikai munkákat is.

A jó regény olvasásából is hasznot meríthetsz, de ne kapkodj a detektív-, meg a pusztán kalandos regények után, mert nagyon elvonnak a való élettől és csak a képzeletedet csigázzák fel mérték nélkül. Olvass vallásos műveket is, ne hogy tested, szellemed fejlődésével éppen lelki életed csenvészédjék el táplálék hiján.

Sohase végy kezdedbe hitet, vagy erkölcsöt sértő, vagy támadó iratokat. Ezek bemocskolják a lélek üdeségét. Kénnel, mérges gázokkal foglalkozó munkások korán sirba szállnak. Minden mérgegnél rettenetesebben roncsol a rossz könyv. Zola nem tűrte, hogy gyermekei atyjuk erkölcstelenségét regényeit olvassák.

Győződj meg róla, hogy a tevékeny, az áldásos, különösen pedig a vezető szerepekre alkalmas előkészületekhez és működéshez nem elég csak olvasni, **sokat** olvasni, hanem **tudni** is kell olvasni; tudni azt, **hogyan** olvassunk!

Hogyan? A felelet: **praktikusan**. Így pedig akkor olvasol, ha olvasmányodból **hasznot húzni** iparkodsz. A dolgos méh nemcsak virágró-virágra száll, de édes mézet is gyűjt belőle. Hogy ezt el-
érd, olvass írva, jegyezzetve. Már a régiek mondták: Legere et nihil **selegere** (seligere, **neglegere**, negligere) **est**, magyarul: hanyagul olvas, aki nem jegyezzetve olvas.

Legyen jelszavad: **Legere pennam in manu tenendo**. Tollal, ceruzával felfegyverkezve kell olvasnod!

Hogy miért? Az ok kézzelfogható: emlékezőtehetségünk gyengesége. Feledékenyek vagyunk. Az elfelejtett szellemi kincset (a régebben olvasott dolgot) nem értékesíthetjük. Ugyanez áll továbbá az emlékezőtehetségben félig-meddig megőrzött, de le nem jegyzett szebb, jobb könyvrészletekre is. Az ilyen imbolygó fényeszerű tudásban nem igen lehet bízhatni. **Scripta manent**.

Hogy mit jegyezz fel? Azt, ami **neked** való, amiből **neked** közvetlenül, vagy közvetve hasznod lesz. Általában érdemes ki-jegyezni: az **értékes**, velős mondasokat, **fontos évszámokat**, szép **kifejezéseket**, **hasznos tudnivalókat**. Amikor írva olvasol, akkor **lassabban** és **alaposabban** olvasol és így helyesebben ítéled meg írodát.

Tehát:

Jó, ha **kezdednél** mindig egy megfelelő könyv, amelyet üres óráidban olvagathatsz. Olvass **alaposan**. A fölületes olvasás csak gyenge és bizonytalan benyomásokat hagy a lélekben, amelyet az első erősebb benyomás elsöpör. Olvass **összeszedetten**. Törekedjél az íróval együtt elni, érezni. Olvass **nyugalommal, kapkodó sietség nélkül**. Iparkodjál a szerző minden gondolatát megérteni és lelki kincséddé tenni. **Dolgozd fel** olvasmányodat, hogy az egyszer nyert kedvező benyomások minél erősebben behatoljanak lelked mélyébe. Ezért **beszélj** meg olvasmányaidat másokkal. Az olvasottakat **idéz** emlékezetedbe, a kijegyzett részletek számára egy füzetet tartogass magadnál.

Csak akkor olvas, ha más kötelességeiddel **végeztél**. Este csak **jó világításnál** olvas. Ha teheted, egyes részleteket **olvass hangosan** is. Ha könyveket kapsz ajándékba, vagy veszel magadnak, ne add mindjárt az antikváriusnak, hanem **rendezz be** magadnak egy kis könyvtárt.

Drága idődet nem a jó, de a legjobb könyvek olvasására kell szentelned. Csak szolid szellemi termékekkel táplálkozzál.

— er.

Pius dal

Pius-élet a legszebb a világon;
Úgy élek én, mint még a virágon!
Én biz' gróffal, királlyal sem cserélek,
Itt az ég s föld kincsekkel becéznek.
Vidd el szellő, sügd meg édesanyámnak:
Gyöngyélete van itten a fiának!

Pius-élet a legszebb a világon,
Úgy élek, mint sas a bérce sziklákön.
Egyik szárnyam a jó Isten kegyelme,
A másik meg magyar hazám szerelme.
Vidd el szellő, sügd meg édesapámnak:
Mélto fia leszek én majd hazámnak!

SPORTROVAT

Labdarugóink a hűvös időjárás ellenére is, rendszeresen tartják edzéseiket. A válogatott mérkőzések és a felső bajnokság azonban tavaszra maradnak.

Az asztali-teniszezők is szorgalmasan készülnek a nov. 20-án kezdődő házi bajnokságra és a decemberben megtartandó „Zrínyi” elleni mérkőzésre. Éljártekosaink már is kitűnő formában vannak, különösen Willman, aki a bajnokság elsőszámú favoritja.

Bélyegrovat

vezeti Telfel Zoltán VIII.

A bélyeggyűjtés mind jobban, mind szélesebb rétegekben tömőn elterjedése arra indított bennünket, hogy a pius-szisták között is igen elterjedt hasznos szenvedély ismertetésének a lapunkban is helyt adjunk.

A bélyeggyűjtés mint ismeretes, nevelő és tanító hatás-sal van különösképpen az ifjúságra. Megállapított tény, hogy a bélyeggyűjtésre való hajlam az ifjú értelmességének első komoly megnyilatkozásához tartozik. Komolyabb fajta bélyegalbumokban minden ország neve saját nyelvén (de latin betűkkel) van közölve. Fel van tüntetve ezenkívül egyes országok területe négyzetkilométerekben, lakosságának száma, fővárosa lakosságának számával, valamint az államok pénznemeivel. A bélyeggyűjtés amint látjuk nagyszerű élvezete mellett tanulságos is.

A bélyeggyűjtés első elengedhetetlen alapja a feltétlen lelkesedés és kitartás. En magam is, mint régi bélyeggyűjtő tudom, hogy sok ember néha-néha fellelkesül és a szalmaláng nem tart soká. A komoly gyűjtéshez állandó, egyenletes kitartásra és türelemre van szükség. A bélyeggyűjtő szemében minden bélyeg egyformán értékes és megőrizendő. A bélyeg feltétlenül hibátlan legyen. Mindenekelőtt a fogazata ép legyen, amit legjobban úgy figyelhetünk meg, hogy a bélyeget egy sötétebb lapra helyezzük és így az esetleges hibák jobban kitűnnek. A bélyeg ne legyen foltos, piszkos, szakadt, gyűrött és legfőképpen ablakos, ami abban áll, hogy a bélyeg látszó részén levő u. n. ragasztóréteg meg van sérítve, ami által a bélyeg hiányos és így értéke elveszett, mert a darab nem teljes. Az ablakos bélyegek legtöbbször az áztatásnál keletkeznek, mivel nem várjuk meg míg a bélyeg a borítéktól teljesen el nem vált. Ezt a várakozást míg a bélyeg le nem ázik, meggyorsíthatjuk avval, hogy az áztatásnál langyos vizet használunk, ami a bélyeg ragasztását és így a borítéktól való elválását elősegíti. A vízből kivett bélyeget nem papírra rakjuk, mert arra ráragad vagy felkunkorodik, hanem vagy itatós papírra, vagy szivacsra, vagy frottier törülközőre, vagy más hasonló anyagra helyezzük, ami a nedvességet a bélyegből átveszi. Természetesen a szoba meleg hőmérséklete elősegíti a száradást, amely után a préselés következik.

A legközelebbi számban folytatom a tudnivalókat. Addig is kinek bármi kérdezni valója, vagy kívánsága van, forduljon hozzám bizalommal és én készségesen állok szolgálatára és tanácsaimmal és megjegyzéseimmel ellátom.

U. I.: A legközelebbi számban a piuszi csereforgalom megszervezéséről lesz szó.

Szerkesztői üzenetek

Kérjük munkatársainkat, minél több cikkel örvendeztessenek meg bennünket. De arra is kérjük őket, hogy cikkeiket rendes papíron, tintával csak egy oldalra írva nyűjsák be.

Szerk.

— Eltávozott P. Bodolay. Ezúton mond neki köszönetet a gimnázium ifjúsága. Ő vezette sokáig a cserkészcsapatot, több tábor és nagyobb megmozdulás fűződik nevéhez. Ő volt az Arany-Ezüst felelős kiadója. Szép eredményt ért el mint a Kongregáció prézese. Több éven keresztül vezette a diákkaptárt, a levényt és volt a gináziumnak szeretett lelki atyja.

— y. — e.

Szerkesztő:
Garay Endre.

Munkatársak:
Bátori Béla,
Szel Tamás.

Anyagi ügyek vezetője:
Telfel Zoltán.

Felelős kiadó: P. Cser Palkovits István

Előfizetési díj helyben 2.40 postán 3.— P.

Lapzárta nov. 28. Egy évben nyolcszor jelenik meg.

ISKOLAI formaruha anyagok, intézeti kelengyék, ágy- és asztalkészletek, paplan, szőnyeg, függöny, szövet, selyem, vászon áruk, **kész ruhák, női kabátok, fiú öltönyök, iskolai formaruhák** meglepő nagy választékban, olcsó, szabott árakon. — **Textilárukban vezető szaküzlet!**

Sík Tivadar és Tsa kft.

PÉCS, Széchenyi-tér 8.

Telefonszám: 14-22.

Szent Antal Bazár

hegyszer és könyvkereskedés

Pécs, Ferenciek utca 35/2. sz.

Dr. URVÖLGYI (Lovrics) ANDRÁS

üveg-, porcellán és diszműáru üzlete

Pécs, Király-u. Városház épület.

Telefonszám: 24-12.

Gondviselés Temetkezési és Halottszállítási Vállalat

Géperőre berendezett **érc- és fakoporsó** üzem

Rákóczi-út 38.

Telefonszám: 14-31.

Könyv, papír, írószerek stb. nagy választékban **FRIDRICH** könyvkereskedésében Széchenyi-tér 9. Pécsi Takarékpénztár épület. Tel.: 23-50

Cukorkát, fűszerárut

ÖRI (Sztipics)-nél

vásároljunk. **Pécs, Irgalmasok-u. 12.**

Aranyat, ezüstöt, briliánsot

magas áron **veszek és új árura cserélek**

Hentz Kálmán Jókai-tér 2. sz.

Arany árura engedélyezett cég.

Magay (Molter) Antal vászon és kender, len-, pamut-, és jutagártmányok **rahtára** **Pécs, Városház épület. Telefon: 14-61.**

SIMONYI DROGÉRIA

a legolcsóbb beszerzési forrás

PÉCS, Rákóczi út 39/c. Telefon: 37-00.

Férfi- és fiuruhák, kabátok, magyar ruhák

„BAROSS”

Cégt.: **ORNÓDI ISTVÁN**

Férfi ruhaház Irgalmasok utca 12. szám.

Osgyáni Jenő

optika és fotó szaküzlete

PÉCS, (Városház épület)

Telefonszám: 25-17.

A magyar ifjúság boltja a

Szent Imre

könyvesbolt

Pécs, Jókai-tér 6. Telefon: 22-26.

A Pécsi Piusi Diákok Lapja

VI. ÉVFOLYAM, 1. SZÁM, 1943. NOVEMBER 21.

TARTALOM:

Foto: Sch. Zs.

Vezércikk. Kukoricatörés. Katona harang. Úti tábor. Számíthatsz ránk. Fecskék. Emberiség útjai. Jóból is megárt. Szülőfalumban. Menj. Repülés. Piuszi dal. Sport-rovat. Bélyegrovat. Sündisznó.